

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 3009500
Steller: J. Dreuning
Datum commissie: 3 februari 2026
Datum raadsvergadering: 10 februari 2026

Team: ROR
Teammanager: Dennis de Heer
Portefeuillehouder: T. L. M. Bennis
E-mail: s.dreuning@hoorn.nl

Onderwerp

Zienswijzeprocedure
ABWF Kadernota 2027
Voorgenomen afkoop beheer en nazorg voormalige stortplaats Westwoud

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Aanbiedingsbrief Kadernota ABWF 2027
2	Aanbiedingsbrief Principebesluit Afkoop beheer en nazorg voormalige stortplaats Westwoud
3	Raadsbrief zienswijze Principebesluit Afkoop beheer en nazorg voormalige stortplaats Westwoud
4	Concept Kadernota 2027 ABWF
5	Afkoopvoorstel beheer en nazorg voormalige stortplaats Westwoud
6	Beantwoording vragen afkoopvoorstel 25 april 2025
7	Beantwoording vragen afkoopvoorstel 14 oktober 2025
8	Overzicht Kosten
9	Juridisch Advies Vijverberg inzake restrisico's afkoop beheer en nazorg voormalige stortplaats Westwoud
10	Second Opinion Sweco inzake inhoudelijke volledigheid en correctheid afkoopvoorstel
11	Managementsamenvatting Second Opinion II
12	Second Opinion II
13	Businesscase Zelf Doen vs Afkopen beheer en nazorg
14	Procesbegeleiding Buiten Organisatieadvies: Proces en Vervolgstappen afkoopproces

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op het afkoopvoorstel van Bodemzorg d.d. 30 januari 2025.
2. Een positieve zienswijze af te geven op de kadernota 2027 van het ABWF
3. De financiële consequenties van het afkoopvoorstel vuilstort Westwoud te verwerken in de programmabegroting 2027.

Samenvatting

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) heeft op 26 november 2025 een principebesluit genomen met betrekking tot de afkoop van het beheer en de nazorg van de voormalige vuilstort te Westwoud. Het principebesluit houdt in dat het bestuur van plan is om in te stemmen met het afkoopvoorstel van Bodemzorg d.d. 30 januari 2025 voor overdracht van nazorg en beheer van de voormalige stortplaats te Westwoud voor een periode van 30 jaar. Voor de gemeente Hoorn betekent dit een eenmalig afkoopbedrag van € 1.807.270. In de risicoparagraaf en het weerstandsvermogen van de gemeente Hoorn is rekening gehouden met deze ontwikkeling. Bij het aangaan van afkoop voor 30 jaar, kan het opgenomen risico vrijvallen. Dit heeft een positief effect op het weerstandsvermogen. In de kadernota voor 2027 van het ABWF zijn de consequenties van deze afkoop verwerkt.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Het bestuur van het ABWF moet medio 2026 een besluit nemen over de langjarige overdracht van beheer en nazorg aan Bodemzorg. De consequenties van dit besluit zijn verwerkt in de kadernota van 2027. De zienswijzeprocedure geeft de deelnemende gemeenten de mogelijkheid om hun wensen en bedenkingen hierover kenbaar te maken. Het ABWF heeft de raden verzocht om uiterlijk 1 maart de zienswijze kenbaar te maken.

Belang

Met de kadernota legt het ABWF de ontwikkelingen, de prioriteiten en de financiële kaders voor de komende jaren vast. In deze kadernota worden met name de consequenties van de afkoop van het beheer en de nazorg van Westwoud vastgelegd. De kadernota moet aan de gemeenteraden van de bij de regeling aangesloten gemeenten worden aangeboden voor een zienswijze. Dit geeft de gemeenteraad van Hoorn de mogelijkheid om aan te geven welke ontwikkelingen er worden gesteund of afgewezen

Centrale vraag

Welke zienswijze wil de raad van Hoorn het bestuur van ABWF meegeven over de kadernota 2027 en de afkoop en de nazorg van de voormalige stortplaats te Westwoud?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Door de afkoop van het beheer en de nazorg van de voormalige stortplaats aan een gespecialiseerd bedrijf geeft de gemeente Hoorn invulling aan haar maatschappelijke taak van het goed regelen van het beheer en de nazorg voor de vuilstort Westwoud op een milieuverantwoorde wijze, waarbij ze door de langdurige afkoop ook de kans op financiële tegenvallers minimaliseert.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt niet bij aan de duurzaamheidsambitie van de gemeente Hoorn, maar heeft wel een milieudoel. Het doel van het beheer en de nazorg is het voorkomen van nadelige gevolgen voor milieu en gezondheid door zorgvuldig ontwerp, beheer, en langdurige controle zodat vervuiling van bodem en grondwater wordt tegengegaan en de stortplaats veilig hergebruikt kan worden.

4. Kaders

Gemeenschappelijke regeling ABWF

Raadsbesluit van 1 juni 2021: vaststelling Gemeenschappelijke Regeling Afvalbeheer West-Friesland. De raad heeft toestemming aan het college gegeven om akkoord te gaan met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling CAW naar Afvalbeheer West-Friesland. Het ABWF heeft de zorgplicht voor de voormalige stortplaats. Het storten op de locatie is beëindigd voor 1 september 1996, de locatie valt daardoor niet onder het Stortbesluit uit de Wet Milieubeheer. Er is geen sprake van een beschikking onder de Wet Bodembescherming (ernst/spoed). In het verleden is monitoring uitgevoerd waarna de RUD NHN in 2016 heeft geoordeeld dat de monitoring kon worden beëindigd.

Provinciale milieuverordening:

Stelt aanvullende regels voor bescherming van gezondheid, bodem en grondwater bij hergebruik. Bodemzorg is door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland aangewezen als nazorgorganisatie voor de uitvoering van de nazorg van stortplaatsen die vallen onder de werkingssfeer van het Stortbesluit (operationele stortplaatsen) en voor de uitvoering van nazorg van langlopende bodemsaneringen en voormalige stortplaatsen.

5. Argumenten

1.1 Bodemzorg is een gerenommeerde partij die de dienstverlening van beheer en nazorg voor meerdere stortplaatsen heeft overgenomen

Bodemzorg is door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland aangewezen als nazorgorganisatie voor de uitvoering van de nazorg van stortplaatsen die vallen onder de werkingssfeer van het Stortbesluit (operationele stortplaatsen) en voor de uitvoering van nazorg van langlopende bodemsaneringen en voormalige stortplaatsen. Ook in Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant is Bodemzorg actief voor provincies, gemeenten en derden met de uitvoering van nazorg op langlopende bodemsaneringen en voormalige stortplaatsen. Bodemzorg is via het aandeelhouderschap van haar moederbedrijf NV Afvalzorg Holding indirect in handen van de (provinciale) overheid. Inmiddels is de nazorg van 46 verschillende locaties overgedragen aan Bodemzorg.

De voormalige stortplaats Westwoud staat in de belangstelling van de media en omwonenden. Bodemzorg heeft via het moederbedrijf Afvalzorg ruime ervaring in het beantwoorden van vragen over stortplaatsen.

1.2 Het afkoopvoorstel kent eenzelfde looptijd als het gebruikerscontract met de huidige gebruiker (Golfbaan). Hierdoor kunnen voorafgaand aan de afkoop goede afspraken worden gemaakt over de verantwoordelijkheden van alle drie de partijen.

De voormalige stortplaats Westwoud is gelegen aan het Zittend 19 te Westwoud in de gemeente Drechterland. De grond is eigendom van het ABWF. De eigenaar van het opstalrecht van het terrein, eigenaar van de opstallen is de exploitant van de golfclub (Stichting Golfbaan Westwoud). Op 31 december 2056 loopt de overeenkomst af met de Stichting Golfbaan Westwoud.

Bodemzorg heeft het afkoopvoorstel neergelegd met dezelfde einddatum. Dit voorstel betreft beheer en nazorg gedurende 30 jaar tot en met 2056. De overname behelst onder meer de volgende zaken:

• nazorg	• heffingen
• beheer	• vervanging persleiding
• moderniseren locatie	• scheiding schoon/afvalwater
• vergunningen	

Daarbij neemt Bodemzorg eveneens de risico's over m.b.t. de ondergrond en water (incl. PFAS, ZZS en ammonium). Mocht er een waterzuiveringsinstallatie of schermwand aangelegd moeten worden, dan voert Bodemzorg deze gedurende de afkooptermijn van 30 jaar voor eigen rekening en risico uit. Risico's m.b.t. de nazorg en eventuele gezondheidsclaims binnen deze periode zijn eveneens voor Bodemzorg. Claims gebaseerd op de periode tot en met de overdracht blijven bij de eigenaar (ABWF)

1.3 De afkoop van het beheer en de nazorg moet vooraf worden betaald maar is gedurende de looptijd financieel gunstig voor de gemeenten.

De totale kosten voor de 30 jaar durende afkoop voor nazorg en beheer bedragen iets minder dan 8 miljoen. De Gemeente Hoorn betaalt naar rato van het aantal inwoners een bedrag van € 1.807.270. Dit bedrag moet eenmalig bij overdracht worden betaald. Omdat de risico's en de investeringen niet gelijkmatig gedurende de looptijd te verspreiden zijn kan er niet gewerkt worden met een jaarlijkse betaling.

Omdat er in de aankomende jaren investeringen nodig zijn, zijn de begrotingen en realisaties van de afgelopen jaren geen bruikbare maatstaf voor de toekomstige kosten en risico's. Op basis van het

afkoopvoorstel is een businesscase opgesteld en een vergelijking gemaakt tussen de scenario's om de nazorgwerkzaamheden in eigen beheer uit te blijven voeren (zelf doen) en de nazorgwerkzaamheden via een 30-jarige afkoop over te dragen aan Bodemzorg (uitbesteden).

Bij zowel het in eigen beheer houden, als uitbesteden zijn investeringen in o.m. de persleiding en het moderniseren van de beheersmaatregelen nodig. Bij afkoop kan Bodemzorg de komende jaren de nazorg op professionele wijze vormgeven. Bodemzorg heeft de beschikking over kwalitatief hoogwaardige ondersteuning op elk gebied die bij de nazorg van stortplaatsen noodzakelijk is. Daarnaast geeft uitbesteding zekerheid in de begroting voor de West-Friese gemeenten (geen onverwachte uitgaven omdat de investeringen en risico's bij Bodemzorg liggen). Eveneens zullen bij uitbesteden de ambtelijke kosten van het ABWF lager liggen.

De businesscase is als bijlage toegevoegd. De totale afkoopsom voor de overdracht van de nazorgverplichtingen bedraagt € 7.055.000. Ter dekking van dit bedrag kan de bestaande reserve, per 2025 begroot op € 1.515.000 worden aangewend. De resterende bijdrage van de gemeenten bedraagt daarmee € 5.540.000. Het deel van de gemeente Hoorn bedraagt € 1.807.270.

De afkoop levert de deelnemende gemeenten gedurende de hele periode een voordeel op van ongeveer € 2 miljoen totaal ten opzichte van zelf doen. Voor de gemeente Hoorn bedraagt dit verschil € 676.100 gedurende de looptijd.

1.4 Het afkoopvoorstel is extern getoetst

- *Juridisch door Vijverberg Advocaten en Adviseurs op restrisico's.*

Het uitgangspunt is dat de eigenaar van de voormalige vuilstort eindverantwoordelijk blijft en in dit kader bijvoorbeeld zijn handhavende bevoegdheden niet aan een externe partij kan overdragen op basis van een overeenkomst. Ten aanzien van de zorgplicht kan echter- indien hiertoe besloten wordt- met een externe partij een overeenkomst gesloten worden. Het in stand houden van de voorzieningen blijft gedeeld achter bij de eigenaar (ABWF) en de gebruiker (Golfbaan). Het advies vraagt aandacht voor het feit dat Bodemzorg en de Golfbaan geen contractpartijen van elkaar zijn, en enkel met ABWF een contract hebben. In het vervolgtraject moeten de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van zowel de eigenaar (gemeente), de gebruiker (Golfbaan) en de uitvoerder (Bodemzorg) goed worden vastgelegd.

- *Technisch Inhoudelijk door Sweco op volledigheid en interpretatie van de risico's en werkzaamheden*

In haar rapport geeft Sweco aan dat het afkoopvoorstel in grote lijn overeenkomt met de eerder door Syntraal (2024) in kaart gebrachte werkzaamheden. Daarbij geeft Sweco aan dat het gebruikte rentepercentage, de bulkbedragen en de risicotoeslag beter onderbouwd kunnen worden. Zij wijzen op het belang van een goede juridische uitwerking, er moeten afspraken gemaakt worden over hoe en in welke staat de vuilstort wordt teruggegeven aan de eigenaar ná 2056, en er dient een kwaliteitskader opgesteld te worden waaraan voldaan moet worden bij het uitvoeren en rapporteren van de nazorgwerkzaamheden.

Als reactie op de second opinion onderbouwt Bodemzorg de risicoparagraaf en geeft aan dat de wijze van berekening van onvoorziene zaken bij eerdere afkopen ook gebruikt is. Omdat de nazorg van deze stortplaats niet onder de Wet Milieubeheer valt en er veel onzekerheden bestaan wordt deze werkwijze aangehouden.

De adviezen en de reacties zijn toegevoegd in de bijlagen.

2.1 Het besluit van de afkoop van het beheer en de nazorg is verwerkt in de kadernota

De vooruitbetaling vanuit de gemeenten zal, identiek aan de door ABWF vooruitbetaalde nazorg aan Bodemzorg, in gelijke delen in de exploitatie van het ABWF (of rechtsopvolger) worden verwerkt. Voor de kadernota is gebruik gemaakt van de volgende uitgangspunten:

- De afspraak met Bodemzorg gaat in per januari 2027;
- Voor de betaling van het bedrag dat met de nazorg gepaard gaat worden de aanwezige liquide middelen (uitgaande van € 1,5 miljoen) gebruikt;
- Het resterende bedrag zal door de deelnemers in de vorm van vooruitbetaalde bijdragen aan het ABWF worden betaald;
- De gemeente Hollands Kroon draagt bij volgens de afspraken in haar uittredingsovereenkomst;
- De jaarlijkse huuropbrengst vanuit de golfclub wordt gelijkgesteld aan de resterende beheerskosten van het ABWF.
- Door de overdracht van de nazorg en de daarmee gepaard gaande risico's worden vanaf 2027 en verder geen voorzieningen en weerstandvermogen meer aangehouden.

Mocht er medio 2026 een ander besluit genomen worden dan zullen de uitgangspunten voor 2027 wijzigen.

2.2 De indexering van de Regietafel is niet gebruikt voor het opzetten van deze Kadernota

De indexatie voor gemeenschappelijke regelingen werd door de Regietafel voor het jaar 2027 vastgesteld op 7,59%. Dit percentage is niet meegenomen in deze kadernota. De gepresenteerde cijfers zijn afgeleid uit de actuele businesscase.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Op dit voorstel is geen participatie van toepassing. De raden van de deelnemende gemeenten zijn meerdere malen geïnformeerd door middel van regionale raadsledenbijeenkomsten.

7. Financiële gevolgen

Dit besluit heeft wel gevolgen voor het resultaat. Deze gevolgen worden verwerkt bij de programmabegroting 2027.

De kosten van de gemeente Hoorn bedragen € 1.807.270. (€ 23,93 per inwoner). Voorgesteld wordt de jaarlijkse kosten van ongeveer € 60.000 (€ 1,8 miljoen/ 30 jaar) vanaf 2027 structureel te dekken uit het resultaat. Hier tegenover staat een lagere bijdrage aan het ABWF van naar verwachting € 30.000. Het effect is € 30.000 structureel negatief op het resultaat, maar het opgenomen risico kan vervallen, dit heeft een positief effect op het weerstandsvermogen.

Bijdrage per Deelnemer 2027			
Gemeente	Inwoners	Aandeel	Bijdrage
Hoorn	75.529	32,6%	€ 1.807.270
Medemblik	46.074	19,9%	€ 1.102.470
Koggenland	23.518	10,2%	€ 562.740
Stede Broec	22.213	9,6%	€ 531.520
Enkhuizen	18.887	8,2%	€ 451.930
Drechterland	20.495	8,9%	€ 490.410
Opmeer	12.193	5,3%	€ 291.760
Hollands Kroon	12.575	5,4%	€ 300.900
Totaal	231.484	100,0%	€ 5.539.000
<i>Per Inwoner</i>			€ 23,93

8. Juridische gevolgen

De nieuwe rol van het ABWF wordt gedurende 2026-2027 vormgegeven en verankerd binnen een vernieuwde tekst van de gemeenschappelijke Regeling

Vanaf 2027 veranderen de taken door de afkoop van beheer en nazorg. Vanaf 2027 worden de volgende taken voor de GR Afvalbeheer Westfriesland voorzien:

- Het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot afvalstoffenbeleid en uitvoering, DVO- en aandeelhouderszaken
- Het borgen van de verantwoordelijkheid voor het eigendom van de voormalige vuilstort te Westwoud, waaronder het toezien op een zorgvuldige uitvoering van beheer- en nazorgtaken.

De huidige gemeenschappelijke regeling is gepubliceerd op 1 juli 2024. De gewijzigde taken worden in aanloop naar 2027 vastgelegd in een vernieuwde tekst van de Gemeenschappelijke Regeling.

Aanbestedingswetgeving:

Bodemzorg maakt onderdeel uit van Afvalzorg. Afvalzorg is in handen van de provincie Noord-Holland en Flevoland. Bij de verdere uitwerking wordt de juridisch expertise van een aanbestedingsjurist ingewonnen en verder onderzocht onder welke voorwaarden aanbesteding al dan wel of niet van toepassing is.

9. Communicatie

De ABWF wordt geïnformeerd over het genomen raadsbesluit.

10. Realisatie

Deze zienswijzeprocedure is stap 2 van het processchema van het afkoopproces. Het volledige schema en de planning vindt u hieronder.

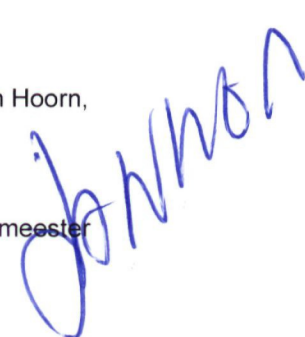
Stap	Toelichting	Wanneer
1a. Principebesluit AB: keuze voor afkoop beheer en nazorg stortplaats Westwoud door Bodemzorg BV.	Gaat om een besluit met een aanzienlijk financieel belang en politiek gevoelig karakter. Kwalificeert daarmee als een besluit waarvoor een zienswijze (wensen- en bedenkingenprocedure) bij de betrokken gemeenteraden nodig is.	AB: 26 november 2025 <i>Stukken wo. 5 november naar gemeenten tbv voorbespreking in Colleges van B&W</i>
1b. Principebesluit AB: Kadernota ABWF 2027	Uitgaande van formele overdrachtsdatum 1-1-2027 kan besluitvorming over de aanvullende bijdragen van gemeenten voor de afkoop via de reguliere begroting-cyclus van de GR lopen. Het benodigde afkoopbedrag + verdeling over gemeenten moet dan wel in de Kadernota van het ABWF, worden meegenomen. Deze kadernota wordt standaard - samen met kadernota's van andere GR-en in de regio - voor een zienswijzemoogelijkheid aan gemeenteraden voorgelegd.	AB: 26 november 2025 <i>Kadernota wordt momenteel opgesteld en verzoek zienswijze moet voor 15 december 2025 richting gemeenten</i>
2a. Zienswijze gemeenteraden m.b.t. afkoopvoorstel Bodemzorg	Verzoek om zienswijze aan gemeenteraden loopt via Colleges van B&W. Redeneerlijn: ontwikkelingen rond beheer en nazorg stortplaats Westwoud vereisen een fors hoger doelvermogen + langjarige afkoop door Bodemzorg is de beste optie.	Behandeling in gemeenteraden: februari-maart 2026 (kadernota-proces) <i>Verzoek om zienswijze voor 15 december 2025 naar gemeenten Zienswijzes gemeenten: eind maart bij ABWF</i>
2b. Zienswijze gemeenteraden m.b.t. kadernota ABWF 2027	Verzoek om zienswijze aan gemeenteraden loopt via Colleges van B&W. Voorstellen 2a en 2b worden (bij voorkeur) als twee aparte voorstellen in dezelfde raadsvergaderingen geagendeerd.	Behandeling in gemeenteraden: februari-maart 2026 (kadernota-proces) <i>Verzoek om zienswijze voor 15 december 2025 naar gemeenten Zienswijzes gemeenten: eind maart bij ABWF</i>
3. Definitief besluit AB GR ABWF over overdracht beheer en nazorg	In geval van (positieve) zienswijzes besluit het AB tot afkoop, mogelijk onder voorbehoud van gemeentelijke besluitvorming over financiële bijdragen. Concept-afkoopvoorstel moet op moment van besluitvorming in AB ABWF gereed zijn.	Behandeling in AB ABWF: op zijn vroegst in april 2026. Waarschijnlijk pas later, bij definitieve vaststelling begroting ABWF (stap 6).
4. Principebesluit AB ABWF: vaststellen concept-begroting ABWF 2027	In begroting is het definitieve afkoopbedrag aan Bodemzorg verwerkt, evenals de financiële bijdrage per gemeente, obv geactualiseerde verdeelsleutel	AB ABWF: april 2026. <i>Verzoek om zienswijze voor medio april 2026 naar gemeenten</i>
5. Zienswijze gemeenten m.b.t. begroting GR ABWF	Conform reguliere procedure. Gemeenten regelen intern dekking voor hun aanvullende bijdragen	Behandeling in gemeenteraden: juni-juli 2026 (begrotingsproces)
6. Definitief besluit AB ABWF: vaststelling begroting	Definitieve moment waarop er zekerheid is over aanvullende gemeentelijke stortingen in doelvermogen.	Behandeling in AB ABWF: september (nog plannen)

Hoorn,

20 JAN. 2026

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester